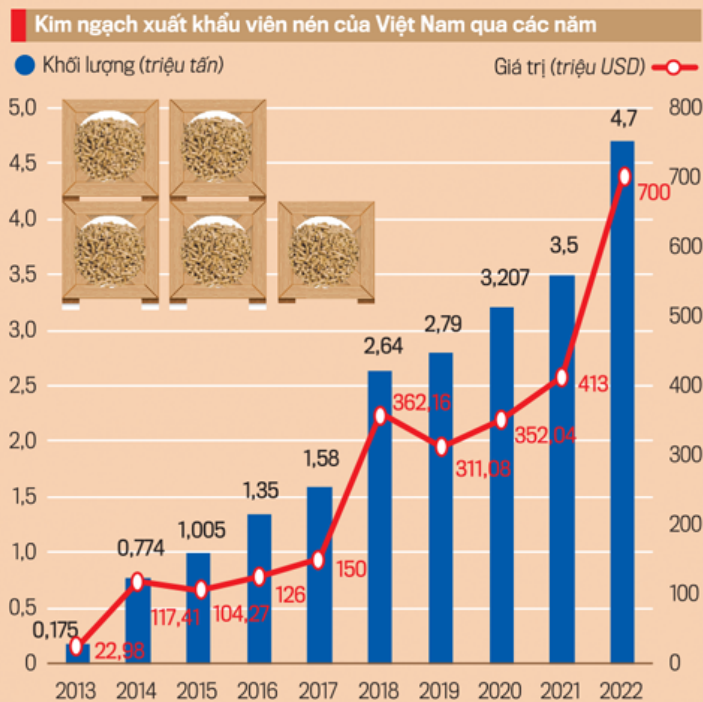

SẢN XUẤT VIÊN NÉN Ngành hàng tỷ USD của tương lai

Thời gian gần đây, tại Nghệ An và Quảng Nam xuất hiện nhiều nhà máy sản xuất viên nén quy mô lớn, dây chuyền hiện đại, có vốn đầu tư từ 200-300 tỷ đồng/nhà máy. Mặc dù còn khá mới mẻ tại Việt Nam, song theo dự báo, viên nén có nhiều tiềm năng để “góp mặt” trong nhóm các mặt hàng nông lâm sản có kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD.

CHƯƠNG PHƯỢNG

Ông Nguyễn Thanh Phong, Chi hội trưởng Chi hội Viên nén gỗ thuộc Hiệp hội Gỗ và Lâm sản Việt Nam, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty cổ phần năng lượng sinh học Phú Tài (tỉnh Bình Định), cho biết: năm 2021 lượng viên nén xuất khẩu của Việt Nam đạt 3,5 triệu tấn với kim ngạch hơn 413 triệu USD. Năm 2022 xuất khẩu mặt hàng này đạt gần 4,7 triệu tấn, kim ngạch hơn 700 triệu USD, tăng 35% về lượng và 81% về giá trị so với năm 2021. Hiện Việt Nam đã trở thành nước xuất khẩu viên nén lớn thứ hai trên thế giới. Dự báo, xuất khẩu viên nén Việt Nam sẽ đạt 1 tỷ USD vào năm 2023.

Đầu tư hiện đại, quản trị bài bản

Trước đây, tôi đã từng đến một số nhà máy xay xát gạo ở Đồng bằng sông Cửu Long, thấy sản xuất viên nén từ trấu. Do sử dụng nguyên liệu chủ yếu từ phụ phẩm ngành nông, lâm nghiệp nên dây chuyền sản xuất viên nén khá thô sơ và nhỏ hẹp.

Tuy nhiên trong tháng 11/2022, khi đến tham quan một số nhà máy sản xuất viên nén tại Nghệ An và Quảng Ngãi, tôi vô cùng ngạc nhiên khi chứng kiến những dây chuyền thiết bị đồ sộ, vô cùng hiện đại. Để rồi mới hiểu, trong các sản phẩm của ngành hàng gỗ, sản xuất viên nén đòi hỏi công nghệ hiện đại nhất, thiết bị “tối tân” nhất, quản trị công phu nhất và dĩ nhiên là vốn đầu tư cũng lớn nhất.

Nhà máy sản xuất viên nén cổ phần năng lượng Dung Quất (Bình Sơn, Quảng Ngãi) rất lớn, với hai dây chuyền máy móc liên hoàn, từ các đường ống, băng chuyền, hệ thống máy nghiền, máy sấy khô, nổi hơi, máy ép viên... cao ngất và chạy dài tít tắp. Khu vực đầu vào của nhà máy là sân chứa nguyên liệu với đống đăm gỗ chất cao như núi, cùng với những cỗ máy bầm dăm, nghiền dăm hoạt động suốt đêm ngày.

Ông Nguyễn Kim Vui, Giám đốc điều hành Nhà máy viên nén của Công ty cổ phần năng lượng Dung Quất, cho biết hai dây chuyền máy móc ở đây được nhập về từ Hà Lan, có vốn đầu tư 250 tỷ đồng. Công suất của nhà máy đạt 20.000 tấn sản phẩm viên nén mỗi tháng, tức 240.000 tấn/năm. Sản phẩm viên nén của nhà máy được xuất khẩu sang Nhật Bản, Hàn Quốc và EU.

Về nguyên liệu, ông Vui cho biết nhà máy sử dụng hai nguồn chính: phụ phẩm gỗ rừng trồng; mùn cưa, dăm bào. Mùn và dăm bào được coi là nguyên liệu tốt nhất để sản xuất viên nén, vì không mất chi phí nghiền, độ ẩm thấp nên giảm được chi phí sấy khô. Tuy nhiên, khối lượng mùn cưa không nhiều, vì vậy, nguyên liệu chủ yếu là phụ phẩm từ gỗ rừng trồng. Tất cả các thị trường